

Rusko se stalo vedoucím hráčem ve světě, mezi největší události loňského roku patřil mnichovský projev Vladimíra Putina a vyjednávání o problému Kosova. Výsledky mezinárodních událostí, které proběhly v roce 2007 komentovali pro portál **Pravda.ru** politologové Sergej Markov, Michajl Leontěv, Boris Makarenko a Alexandr Dugin. Odborníci se rovněž podělili i o svoje očekávání mezinárodních událostí i pro nadcházející rok 2008.

Sergej Markov, ředitel Institutu politických studií, člen prezidentského Výboru pro rozvoj občanské společnosti a lidských práv, docent politologické fakulty při filosofické fakultě moskevské státní university M.V. Lomonosova:

„Nejdůležitější události roku 2007 – diskuse ohledně Kosova, jež je schopná podstatně změnit světovou situaci. V této souvislosti bych zmínil rozhodnutí Spojených států a Evropské unie uznat jeho nezávislost. Druhá – íránská krize, která obsahuje jak vzrůstající riziko plánovaného vojenského zásahu, tak i následně zprávu CIA o pozastavení jaderného programu. Není doposud jasné, jak na tuto zprávu lze pohlížet – jestli je to skutečné odstoupení od záměru bombardovat Írán, nebo jestli je řeč o oslabení ostražitosti Íránu před začátkem války. Třetí – prezidentské volby ve Francii, které daly podnět hovořit o formování nové konzervativní vlny v Evropě. Čtvrtá – podpis konstituční smlouvy Evropské unie v Lisabonu. Pátá – mnichovský projev Vladimíra Putina, vytyčující novou ruskou (zahraniční) politiku, jako alternativu politice Spojených států. Šestá – zesílení vojenského tlaku Spojených států a zlepšení situace v Iráku. Také bych chtěl upozornit na neúspěch rozhovorů o reformě Světové obchodní organizace (WTO).

V příštím roce, za prvé, očekávám krizi ve vztazích Ruska se Západem. Dozrálo velmi mnoho důvodů pro tuto krizi – Kosovo, CFE (Smlouva o konvenčních ozbrojených silách v Evropě), otázky energetické strategie, tranzitní trasy plynu, otázky postsovětského prostoru (státy bývalého Sovětského svazu), OSCE (Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě). Za druhé, prezidentské volby ve Spojených státech a možná změna americké zahraniční politiky. Není vyloučeno, že nová administrace bude více konzultovat svůj postup s Evropou. Za třetí, kosovská krize, která může vyostřit destabilizaci situace na Balkánu a v řadě dalších oblastí na světě. Kromě tohoto, je možná začátkem roku i krize v Gruzii, jelikož ani jedna strana nevěří té druhé a chystá se k silovému řešení. Očekává se také zhoršení energetických problémů a ratifikace konstituční smlouvy Evropské unie.

Zdá se mi, že nedojde k velkým kataklyzmům, nicméně budou převládat negativní zprávy. Vyrůstá chaos, mocnosti nemají sladěnou politiku. Každá z nich – Rusko, Spojené státy, Evropská unie a Čína – nemají jasnou linii. Tím spíše se nedá mluvit o tom, že je u nich nějaká společná linie. Před našima očima dochází ke krizi mezinárodního práva a v příštím roce může dojít k jejímu prohloubení“.

Michajl Leontěv, ekonom, šéfredaktor časopisu „Profil“, autor televizního seriálu „Velká hra“, vedoucí televizního pořadu „Odnako“ na Prvním kanále:

„Především bych chtěl poukázat na všem viditelný návrat Ruska do světového dění během

roku 2007, v úloze jednoho z vedoucích hráčů. Samozřejmě k tomu nedošlo během jednoho roku, nicméně v minulém roce to bylo viditelné jak v politice, tak i v ekonomice. Rusko – to je výjimečný stát. Jako jediný na světě zaujímá pozici protiváhy Spojeným státům. Ve skutečnosti totiž, ani Čína, Indie nebo Evropa toho nejsou schopny. Díky tomuto může Rusko vybírat politické dividendy od těch, které americká hegemonie utlačuje.

Kosovo – opomíjená stránka světové historie, přitom v příštím roce mu budu vyhrazeno viditelné místo. Je těžké se k tomu vyjadřovat v souvislosti s minulým rokem. Hnisavá rána, která dozrála během roku 2007 se příštím roce otevře. Ještě jednu velkou zahraničně-politickou událost můžeme čekat v roce 2008 – zmrazení geoekonomické integrace Ruska s Evropou. V mnohém je toto způsobeno chováním Francie a Německa na světové politické scéně. Vzdali se polosuverénní politiky, která byla nesamostatná, což znamená podřízená Spojeným státům.

V roce 2008 může dojít k zajímavým událostem v západní a střední Asii. Tady obzvláště vyniká problém iránského jaderného programu. Zajímavý je i problém Libanonu – zde vzniklo spojení mezi Íránem, Sýrií a částí hnutí Hamás. Silně protizápadně je zaměřena energetika v řadě muslimských států. Současně však řada sunnitských států je připravena uzavřít spojení s Izraelem. Upozorňuji také na nestabilitu Pakistánu.

Celkově chci říct, že nová konfigurace blízkého a středního Východu – je jedno z hlavních očekávání roku 2008. Kurdský, palestinský, pákistánský a vůbec největší, iránský problém – všechny tyto problémy mohou explodovat. Tento nenáhodný proces závisí na vůli Spojených států. A vůle Američanů k tomuto výbuchu, v kontextu nastávajících prezidentských voleb a v kontextu nadcházející světové finanční krize, je obrovská. Za určitých podmínek může také začít Třetí světová válka – to jsem neřekl já, ale George Bush. Spojené státy provokují nekontrolovatelné procesy a myslí si, že si mohou v klidu sedět za oceánem. Tak tedy toto jsou hlavní očekávání od roku 2008“.

Boris Makarenko, zástupce ředitele Centra politických technik:

„Rok 2007 nebyl ani tak bohatý na události. Byl to spíše rok „pozičních bojů“, protože ani v otázce Kosova, ani v problému protiraketové obrany (PRO) ani ohledně Íránu nedosáhlo Rusko velkých úspěchů, nebo nezdarů. Náš stát jen prostě hájil svoje zájmy. Sem bych zařadil i Putinův mnichovský projev, což byl jeden z posunů ruské diplomacie. Kromě tohoto, pozitivní událost – bezesporu, Olympiáda v Soči.

Domnívám se, že v roce 2008 dojde k řešení otázky Kosova, které bude místem konfliktu. V ostatních směrech neočekávám nic obzvláště zajímavého. Pro ruskou diplomacii budou veškeré události spojeny tím či oním způsobem s nezávislostí Kosova.

Co se týká postsovětského prostoru, hlavní událostí se může stát to, pokud se potvrdí doposud rozporné informace o podpisu Konstituční smlouvy Ruska a Běloruska. Kromě toho, jestli začnou praktické kroky ve výstavbě plynovodu kolem Kaspického moře, to bude také významná událost“.

Alexandr Dugin, vedoucí Mezinárodního euroasijského hnutí, ředitel Centra geopolitických expertíz:

„Myslím, že nejvýznamější událostí loňského roku byl projev prezidenta Putina v Mnichově, který fakticky změnil geopolitickou podobu světa. Do té doby se v tichosti předpokládalo, že unipolární svět, kterému dominují Spojené státy, je samozřejmostí o které by se nemělo pochybovat. O tom, že by to tak nemělo být, nebylo obvyklé otevřeně mluvit. O tomto mluvili jen „ztroskotanci“ světové politiky – prezidenti Íránu a Venezuely, Mahmúd Ahmadenížád a Hugo Chávez. Když o tom promluvil prezident druhé nejvyzbrojenější země na světě, přičemž ale země demokratické a nikterak marginální stalo se to, že Putin strhl jakousi pečeti mlčení a těm samým Spojeným státům začal klást otázky.

Nadcházející rok bude pro Rusko velmi složitý, vzhledem k objektivním potížím spojeným s výměnou hlavy ruského státu. Naši protivníci, především Spojené státy, se tohoto snaží využít. Mají dobře vyzkoušené metody destabilizace politické situace. Kromě „barevných revolucí“ existuje ještě velké množství způsobů jak destabilizovat situaci v Rusku. Například, uplácení zkorumpovaných elit, nebo odborníků. Tato vlivová síť bude aktivizována.

Putin obnovil naši suverenitu, ale hrozba její ztráty nadále zůstává. Katastrofě je možné se vyhnout, nebo v krajním případě, zmírnit a zdolat. Znovu třímáme v rukou osud našeho státu, o který jsme málem přišli v devadesátých letech. Člověk by chtěl, aby skvělé okamžiky Putinova mnichovského projevu neskončily“.

Článek *Россию ждет кризис в отношениях с Западом (прогнозы на 2008 год)* byl převzat ze stránek Pravda.ru.